

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XXXVIII. Idem a Strigoniensi Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

NOTÆ.

1. ^a **B** *Racharensi*] Ita etiam legitur in tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 10.* De Bracharensi Metropoli nonnulla adduxi in *c. 7. de in integr. restit.*
^b *Triginta.*] Per quem numerum non creditur perveniri ad effusionem sanguinis, juxta tradita in *cap. 1. de calumniar.*
^c *Ordinis clericalis.*] Unde renunciari non potest, juxta tradita in *cap. si diligenti, de foro compet.*
2. ^d *Excommunicetur.*] Clericum, qui percussioni suæ consentit, impunè percuti, docuerunt nonnulli, quos refert, & sequitur Barbofa in præfenti, quia talis percussio nequit dici violenta, juxta

ta verba canonis *si quis suadente* 17. *quest. 4.* sed re-
 citius contrarium in præfenti deciditur, nam est
 non sit violenta talis manuum injectio, est tamen
 injuriosa, quia nequit ita offensus privilegio cle-
 ricalis ordinis renunciare, vel eam injuriæ pe-
 nam à jure expressam remittere, ut docuerunt Say-
 rus *de censur. lib. 3. cap. 26. num. 18.* Suarez *cod. tract.*
disput. 22. sect. 1. num. 58. Molina *de just. tract. 3.*
disput. 51. num. 3. Layman, Castropalao, & alii,
 quos refert & sequitur Gibalinus in *synod. fol. 463.*
 Quæ sententia facilè probatur ex eo, nam si cle-
 ricus, qui se ipsum vulneravit, aut sui cadem, vul-
 nusque alii consuluit, aut præcepit, incidit in
 hanc canonis excommunicationem, juxta com-
 mune sententiam, multò magis qui clerico con-
 sentienti manus injectit.

CAPVT XXXVII.

Idem ^a *London. Episcopo.*

Relatum est nobis, quod cum aliqui servi tuæ Provinciæ propter injectionem ma-
 num in clericum violentam in canonem incidunt sententiæ promulgatæ, allegan-
 tibus dominis eorumdem, quod carere mancipiis suis nolunt, venire ad Sedem
 Apost. absolventi non curant, per occasionem hujusmodi eludentes ecclesiasticam disci-
 plinam. Quocirca disc. v. per Ap. s. m. quat. eos venire compellas ad Sed. Ap. absolventes
 cum plus sit Deo quam homini deferendum, nisi fecerint hoc in fraudem, ut sub-
 trahant se ab obsequio dominorum, aut ipsi propter hoc sine culpa sua incurrerent gra-
 ve ^b damnum: & in utroque casu poteris eos ex indulgentia nostræ permissionis absol-
 vere cum nimis sint ab Ap. Sed. remoti: sed in recompensationem laboris, quem in itinere
 sustinerent, aliam eis satisfactionem injungas, dummodò non sit tam gravis, & enormis
 excessus, ut propter vitandum scandalum, & tollendum exemplum hujusmodi serviam
 servorum venire debeant absolventi.

NOTÆ.

1. **L** *London.*] Ita etiam legitur in tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 11.* in hac sexta legitur
Lugdun. sed parum interest quamlibet ex eis retineas inscriptionem.

^b *Grave damnum.*] Consonat textus in *cap. mulieres*, ibi: *Qui existant in potestate alterius, hoc tit. & docent Bonacina de censur. dict. quest. 4. punct. 5. num. 3.* Molina *de justitia tract. 3. disp. 64. num. 2.* Barbofa *de potestat. Episcop. allegat. 41. num. 29.*

CAPUT XXXVIII.

Idem ^a *Strigoniensi Archiepiscopo.*

Sacris est canonibus institutum. *Et infra:* Licet autem is, qui voluntarius excommu-
 nicatis communicaverat, qui cum omnibus fautoribus suis, & participibus excom-
 municationis sententiæ sint astricti, ad cor postmodum rediens, de mandato Ecclesiæ
 illos, quos fovet, expugnaret; non tamen prius, quam absolutionis gratiam perceperit,
 habendus est absolutus. nec si occumbat in bello, oblationes sunt recipiendæ pro
 eo, vel orationes Domino porrigendæ: nisi cum de ipsius viventis penitentia per evi-
 dentia signa constiterit, juxta cujusdam ^b constitutionis nostræ tenorem, defuncto etiam
 absolutionis beneficium impendatur.

NOTÆ.

1. ^a **S** *Strigoniensi.*] In tertia collectione, *sub hoc tit. cap. 12.* legitur *Indrosensis*; sed ubique malè, veram enim hujus textus inscriptionem dedi in *c. sacris, de his qua vi*, ubi extat prior pars hujus Decretalis.
2. ^b *Constitutionis.*] Relatæ suprâ in *c. à nobis*,

& *lib. 6. regestr. 16. epist. 49.* ubi Abbatibus de Re-
 floris, & Palmi ita Innocentius scribit: (Oblata à
 nobis M. muliexis petitio continebat, quod cum
 olim S. frater suus unâ cum quibusdam aliis morti
 cujusdam inreruisset presbyteri, diabolo sua-
 dente, tandem reversus ad cor, humiliter suum
 recognovit excessum, & paratus ut iter acciperet
 ad Sed. Apostolicam veniendi, præveniente mor-
 tis

is articulo, exequi non potuit quod intendit: juramento tamen promiserat, quod nostris staret super excessu sæpedito mandatis. Unde nobis dicta mulier supplicavit, ut cum illum non religionis contemptus, sed necessitatis articulus impedierit, quominus ad Sedem accesserit Apostolicam absolvendus, super absolutione, ac sepultura ipsius dignaremur misericorditer providere. Quia verò, sicut in contumacia persistentibus rigidus esse nos convenit; sic humilitatis ad pœnitentiam negare gratiam Ecclesiæ non debemus: discretioni vestræ per Apostolica scripta mandamus, quate-

nus si prædictus S. dum adhuc viveret, satisfactionem condignam promisit, vel sufficiens de satisfactione mandatum, & aliàs manifesta in eo pœnitentiæ indicia præcesserunt, cum Psalmo pœnitentia, oratione Dominica, & aliis consuetis, de functo absolutionis beneficium impendatis, tradi facientes corpus ejusdem ecclesiasticæ sepulturæ, dummodo contra terræ consuetudinem ex hoc grave non debeat scandalum generari. Quod si non omnes, &c. Duo vestræ, &c. Vos denique filii Abbates, &c. Datum Lateran. III. Idus Maii, Pont. nostri anno xvi.]

CAPUT XXXIX.

Idem ^a *Assinatis* Episcopo.

Sicut nobis tuis literis intimasti, cum aliquos tuæ diœc. clericos, vel laicos culpis suis exigentibus excommunicationi supponis, ipsi postmodum ad te nullâ satisfactione præmissâ sine testimonialibus literis redeuntes, dicunt se absolutionis beneficium recepisse, quibus si credi debeat in hac parte, per nos instrui suppliciter postulasti, cum propter causam hujusmodi, sicut dicis, tuæ sententiæ à subditis contemnuntur. Nolentes igitur hominum malitiis indulgeri, f. t. t. respondemus, quod nisi excommunicati à te super absolutione sua ^b literas, vel illius, cui vices nostras in hac parte commisimus, reportarint, aut alio modo legitime de illorum absolutione tibi constiterit, tu de eorum absolutione fide non habitâ, ipsos pro excommunicatis, ut prius habeas, & facias evitari. Datum Later. 2. idus Aug.

NOTÆ.

Ughellius tom. 2. Ital. sacra. fol. 540. Sed legendum est ut in margine emendatur, *Assinatis*, seu *Assiensis*, de qua Ecclesiâ nonnulla adduxi in cap. 16. de offic. Ordin.

^b *Literas*.) Veras, & non per obreptionem impetratas, ut probavi in cap. super eo, de cohabit. cleric.

I. ^a *Assinatis*.] Ita legitur in tertia collectione, sub hoc tit. cap. 13, & in epistolis Innoc. III. lib. 2. epist. 157. ex quo registro textum hunc restituo. In præsentis scribit Innocentius Vidoni Episcopo Assienti, de quo & de ipsa Ecclesiâ agit

CAPUT XL.

Idem ^a *Senonensi* Archiepiscopo.

PER tuas nobis literas intimasti, quod cum ven. f. n. ^b Altissiodoren. Episcopus in Altissiodorensem Archipresbyterum excommunicationis sententiam promulgasset, Archipresbyter se tuo conspectui præsentavit, & quod stare mandato Ecclesiæ sufficientem obtulit cautionem, petens humiliter, ut ei absolutionis beneficium exhiberes: tu verò volens Episcopo mem. deferre, ipsum sæpius monuisti ut absolveret Archipresbyterum memoratum: sed quia monitis non parebat, excommunicatum absolvere curavisti, quem Episcopus pro absoluto non habet, utpotè qui proponit, quod ad te illius absolutio non spectabat. Unde quæris, quid in similibus sit agendum? videtur enim aliquibus, quod cum ad Metropolitanum per appellationem quæstio non defertur, excommunicatus autem vocem non ^c habeat appellandi, utpote ab Ecclesiâ separatus, sive appellaverit, sive non, Metropolitanus ei non debet absolutionis beneficium exhibere. Verum ex verbis cujusdam epistolæ, quam dicunt Scholastici ^d decretalem, & à bonæ memoriæ Alex. Pap. prædecessore emanasse proponunt, habetur, quod si ante appellationem in aliquem excommunicationis sententia fuerit promulgata, Metropolitanus ante litis ingressum, ab eo juramento recepto, secundum Ecclesiæ consuetudinem debet ipsum absolvere, nisi voluerit Episcopo diœces. deferre, ipsumque ad eum remittere absolvendum: ubi etiam consequenter inferitur, quid quia excommunicati audiendi non sunt prius, quam fuerint absoluti, nec sunt ad illos, à quibus appellaverant, remittendi. In ^e Sardicensi autem Concilio reperitur, ut is, qui ab Episcopo est abjectus, finitimos Episcopos interpellat, & causa ejus

D. D. Gonzal. in Decretal. Tom. V.

Ecc

audiatur,